

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

5. Licitum est iudici pro sententia injusta pretium accipere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

re voc. don. Menoch. lib. 1. de presump. q. 29. & 39. & S. Ambrosius serm. 20. in psalm. 119. Bonus Judex ait nihil ex arbitrio suo facit, & domestice proposito voluntatis, sed juxta leges & jura pronunciat: statutis quoque juris obtemperat, non indulget propria voluntati; nihil paratum & mediatum domo defert, sed sicut audit, sic judicat, & sicut se habet negotij natura.

PROPOSITIO IV.

In causa equali potest judex aliquid ab una partium accipere, ut sententiam in ejus favorem ferat.

PROPOSITIO V.

Licitum est judici pro sententiâ injustâ pretium accipere.

14. **N**ON sine causâ Deus in sacrâ scripturâ toties & tam severe vetat Judicibus, ne accipiant munera: Deut. 16. Judices

ces

ces ait Deus constitues in omnibus portis iudicium, ut iudicent populum iusto iudicio, nec in alteram partem declinent. Non accipies personam, nec munera, quia munera excæcant oculos iudicum, & subvertunt verba iustorum. *Historia* i. quomodo facta est meretrix civitas fidelis, plena iudicij? iustitia habitavit in ea, nunc autem homicida. Principes tui infideles, socij furum, omnes diligunt munera, sequuntur retributiones, pupillo non iudicant, & causa vidua non ingreditur ad illos. Non sine causa dico hæc exprobrationes, incredibile enim dictu est, quomodo munera excæcent rectum iudicij oculum, & affectum in alteram iustitiæ contrariam partem trahant: nec ullus mihi persuadebit eos, qui à partibus, quibus iustitia contrariatur munera accipiunt, iuste iudicare: licet conscientia suæ aliquod pallium forment, quod vix ulla tam absurda sit sententia, quæ non futilibus aliquibus rationibus propugnari possit, & aliquos pro se Authores habeat. Exemplum Romæ factum est, qui ab illo, cui contigerat, audiit, dum hæc scribo refert de duobus in causa quadam maximi momenti, & aliquot millium mi-

porta-

portativa referentibus, in hunc modum: Examinauerant ambo merita causæ diligentissime & de sententia solutis omnibus, quæ contra obijci poterant, argumentis conuenerant, rescit id, cui contrariabatur Iustitia, & alterum ex referentibus, qui senior erat, secreto sibi revelato muneribus impugnare decrevit, aliquot millenis illi præsentatis: renuit aliquamdiu accipere, tandem doni magnitudine victus, ipsum & cum ipso disaffectum iustitiæ acceptavit; conuenerunt iterato ambo referentes (non latebat autem juniorē, senioris corruptio) & ecce corruptus senior omnia argumenta ante approbata impugnare, correferenti bene suadenti acquiescere nolle, donec is illi: liceat inquit mihi tibi ad animam loqui; scio te muneribus corruptum, quæ nisi corrumpenti remiseris, nunquam iustam sententiam feres: paruit consilio & abdicatis, remissisque, quæ acceperat donis sanum & iustum iudicium rediit idemque ut ante senserunt.

15. *Ferbro* summum *Moyſis* in populo iudicando laborem videns, *Provide* ait tibi *de omni plebe viros timentes Deum, sapientes & stre-*

& stre-

& strenuos, in quibus sit veritas, qui oderint a-
 varitiam, elige & constitue ex eis, qui iudicent
 populum omni tempore; ad quæ verba Cap-
 tannus in cap. 18. Exod. Viros inquit non mu-
 lieres valentes ingenio: prima enim pars iudi-
 cis à naturali ingenio est: viri siquidem inge-
 nij naturaliter sunt aliorum Rectores. Timen-
 tes Deum: prima enim virtus Principis & iu-
 dicis cujuscunq; ordinis est timor Dei, oportet
 enim jus dicentem aliis rationem superioris iu-
 dicis intuentis cor, & singulas condiciones iu-
 dicantis, atq; judicij attendere, ut sic iudicet al-
 lios tanquam certus, quod sit ipse rationem red-
 diturus Deo de suis judiciis & ratione iudi-
 candi: Si enim solus timor humanus in animo
 regnat iudicis, innumerabiles injurias faciet.
 Viros veritatis tum in dicendo tum in facien-
 do, quod dixit. Et qui oderint avaritiam:
 quamvis sufficiat homini non esse avarum, non
 sufficit tamen iudici: sed oportet eum tam alie-
 num esse ab avaritia, ut oderit ipsam, minus
 dico: quia participium habetur in Hebræo odi-
 entes avaritiam, significat affectos continuo o-
 dio avaritiæ, & non qui ad horam oderit avar-
 itiam.

16. Accipere proinde munera, quod ad
 varitiam spectat, cuilibet etiam Judici illi-
 titum est, antiquum enim proverbium est;

Das Geldt das stumm ist
 Macht geradt was from ist/
 Qui caret nummis
 Dem hilfft nicht daß er from ist.

Munera Pontifices subvertunt munera Reges:

Munera jus statuunt, destituuntq; simul.

Munera pervertunt Reges, decretare fellunt,

Evacuant patrum jura rigore suo.

Munera judicij librā moderantur, & ipsam

Protinus inflectunt, quae data pensa trahunt.

Omnia vincit amor, sed amorē munera vincūt

Excoecant oculos, precipitantq; gradus.

Munera si cessent, cessabunt furgia, lites.

Mars cadet, & veneris nullus amicus erit.

Munera si cessent, miseris mortalibus ullus

Clamor, nec luctus, nec dolor ullus erit.

Ponderantur jam vulgo sententiā ad li-
 bram amicitiae Judex est non ratio sed affe-
 ctus: hinc madent non raro innocentum la-
 chrymis tribunalia, stillant justorum sangui-
 ne ju-

ne iudicum manus, turgent in opum ære divi-
 tum crumenæ. Audite iniqui iudices quibus
 vos verbis perstringat *D. Innocentius* Patro-
 nus Innocentium *de contemp. mund. l. 2. c. 4.*
Vos non attenditis merita causarum, sed merita
personarum: non vitam, sed munera: non ju-
stitiam, sed pecuniam: non quod ratio dicit,
sed quod voluntas affectet: non quod lex sanciat,
sed quod mens cupiat: non inclinatis animum
ad justitiam, sed justitiam ad animum, non ut
quod licet lubeat, sed ut liceat hoc quod libet.
 Nec est, quod prædant iudices munera
 sibi à partibus libere & spontanee non co-
 actis dari, nec esse, qui ea exigat, revera enim
 partes litigantes, si se scirent abique hoc &
 æque cito justitiã habituros, non offerrent
 munera: adeoque revera virtualiter involun-
 tarie dant, & in hoc illi iudices maxime cul-
 pabiles sunt, qui nisi veniant smiralia: vel
 causas ad longum tempus protendunt; vel
 quæsito novo colore & authoribus contra
 illum, qui partibus suis in offerendo defuit,
 pronuntiant: videant inquam tales, quomo-
 do coram Deo, qui intima cordis penetra-
 lia rimatur, & intentiones discernit, ac dilen-
 tit, suo

tit, suo tempore subsistant : an non sint rei restitutionis expensarum quas causant, dum quod in principio & facile decidere possunt: in longum tempus cum summo litigantium damno differunt:& adhuc scepe de post illum, qui nihil, vel minus, quam altera pars, quæ injustam causam fovebat obtulit, ad concordiam absque expensarum refusione quodammodo cogunt. Lepidum est quod refert ad hoc propositum *Mascardus de probationibus vol. 1. Concl. 150. n. 3. circa fin.* Judicibus specialiter attribuens avaritiam.

Quarto amplia ait ut procedat etiam in iudicibus quibus precipue adscribitur avaritia ut dicit *Nevizan in sylvanuptial lib. 5. verbo iudicandum fol. mihi 226. colum. 2.* ex mente *Arist. cap. 18. problem. 4.* Hinc pictores pingunt quinque videlicet Papam Judicem militem, agricolam & sceminam, & subscribunt.

Papæ	} orat pro illis defendit illos alit illos decipit illos furatur illis	} quatuor
Militi		
Agricolæ		
Mulieri		
Judici		

Ex qui-

Ex quibus quilibet facile inferet, quid ad allegatas propositiones dicendum sit: si enim iniquum est pro iustâ sententiâ, longe iniquius erit pro injusta acceptare munera, *si avaro nihil est scelestius*, quia animam suam venalem habet: quid dicendum de illo, qui non animam solum, sed & Justitiam, imò quod gravius est injustitiam venalem habet? Sed causa, cur injustam sententiam Judex vendere, & pro eâ pretium accipere potest, ea est, quod illa non debeat parti: propter sententiam justam nihil accipere à Cliente, vel retinere Judex, vel quis similis potest, quia tunc ipsa acceptio est injusta ratione sui: si enim sententia est justa, debeat ea Clienti: si debetur, ergo ei vendi per pretium à Judice non potest: iam subsumamus, sed sententia iniusta non debetur parti, ergo illi vendi potest. Sed quæso, potestne Judex vendere iniquitatem, quam ipse fecit & quod suum non est? an non debebat eundem laborem vel certe minorem impendere, si iustam sententiam tulisset & gratis, quo titulo ergo pro injustâ sententia pretium petit? an ob injustitiam? forte ita, ut sicut ex duabus negationibus

nibus, fit una affirmatio, sic ex duabus inju-
stitiis, quæ negationum, vel privationum ju-
stitiæ vigorem habent, fiat una justitia, sed
grandi errore; appone ait psalmista ps. 68. *ini-
quitate[m] super iniquitate[m], & non intrent
in justitiam tuam: deleantur de libro viventi-
um, & cum justis non scribantur.*

18. Bene proinde dixit *Isidorus Hispalen-
sis; gravius lacerantur pauperes à pravis ju-
dicibus, quam à cruentissimis hostibus: nullus
enim prado tam cupidus est in alienis, quam
Iudex iniquus in suis. Hostes in alienorum tan-
tum sanguinem intendunt: Judices quasi cru-
delissimi carnifices oppressione suâ vitam civi-
um subditorum extinguunt.*

Sed à Judicibus ad Advocatos transeamus:
illis non minus quam Judicibus patrocinan-
tur, qui docent.

PROPOSITIO VI.

*Advocatus causam, quæ semiplene proba-
ri, convinci tamen nequit, licite de-
fendit.*

Z

Propo-